

ካብ ዘይንቡር፡ ንቡር ምጽባይ የዋህነት'ዩ።

ኣብ መንጎ ንቡርን ዘይንቡርን ዘሎ ፍልልይ፡ ብኸብድን ሕቕን፡ ብጸልማትን ብርሃንን፡ ብምዕራብን ምብራቕን ክምሰል ዝኸእል መሰረታዊ'ዩ። ንቡር ብሕጋዊ ዓይነ፡ ህዝብታት ዝኣምንሉ፡ መንግስታት ድማ ዝምርሕሉን ዝመርሕሉን ልሙድ፡ ቅቡል፡ ኣወንታዊ ኣሰራርሓ ማለት'ዩ። ዘይንቡር ከኣ፡ ህዝብታት ዘይፈልጥዎ ዘይኣምንሉ ግን ከኣ፡ ናይ ግድን ፍለጥዎ እመንሉን ተማእዘዘሉን ተባሂሉ፡ መንግስቲ'የ ብዝብል ኣካል ብሓይሊ ክጸዓን እንክሎ'ዩ። ስለዚ ንቡር ኣብ ፖለቲካውን ሕጋውን መዳይ፡ ህዝቢ ብናቱ ብዝፈልጦ ሰነድ፡ ብዝኣምነሎም ብዝመረጸም መራሕቲ፡ ክምራሕ ክመሓደር እንክሎ'ዩ። ዘይንቡር፡ ህዝቢ ማሕበረ-ሰብ ዓለም ካብ ዝምረሓሉ ፖለቲካን ሕግን ወጻኢ፡ ኣልቦ ምርጫ፣ ኣልቦ ህዝባዊ ሃገራዊ ቅዋም፣ ኣልቦ ሃገራዊ ህዝባዊ ባይቶ ሚሊዮናት ኣብ ትሕቲ ምሉእ ምሕረት ሓደ ሰብ ክወድቁ እንክለው'ዩ።

ህዝብታት ኤርትራ ኣብ'ቲ ብድሕረትን ድኸነትን ዝፍለጥ ክፍለ ዓለም ኣፍሪቃ ዝርከቡ ህዝብታት'ዮም። ውልደት ኤርትራዊ ሃገርነት'ውን ብውሽጣዊ ምዕባል ዘይኮነ፡ ኣብ 1890 ብመግዛእቲ ጣሊያን ዝተፈጥረ ወይ ዝተደኮነ ምዃኑ ኣየከራኸርን። ይኹን ግን ህዝብታት ኤርትራ ካብ ቅድሚ ምእታው መግዛእቲ ጣሊያንን ምፍጣር ንጹር ካርታ ዘለዋ ኤርትራዊ ሃገርነትን ብምእኩል ሃገር ከደን ዘይኮነ፡ ብብኸባቢኡ ብጽሑፍ ብዝተሰነደ ባህላዊ ሕግታት ዝመሓደሩ፡ ዝነበሩ ዝነበሩ ህዝብታት'ዮም። ሕጊ ኣድከመ ምልጋእ፣ ሕጊ ሸውዓተ ዓንሰባ፣ ሕጊ ከበሳ ጭዋ፣ ሕጊ ሎጎ ጭዋ፣ ሕጊ ኣምበሰተ ገለባ፣ ያታዊ ሕጊ ብሄረ ዓፋር ... ወዘተ ከም ኣብነት ዝጥቀሱ'ዮም።

ሎሚ ግን፡ ካብ ሰንሰለታዊ መግዛእታዊ ባዕዳውያን ስርዓታት ብክቡር መስዋእቲ ደቆም ነጻ ወጺኦም ወነንቲ ልኡላዊት ሃገር ኣብ ዝኾንሉ፣ ስልጣን ማሕበረ-ሰብ ዓለም ድማ ኣብ ዝለዓለ ጫፍ ኣብ ዝበጽሓሉ፣ ዘመነ ባርነት ታሪኽ ኣብ ዝኾነሉ፣ ክብሪታቶም ተደምሲሱ፡ ብዘይንቡር ብባርነት ይነበቡ ኣለው። ብምንጽጻር ኣብ ግዜ ሞግዚታዊ ወተሃደራዊ ምምሕዳር እንግሊዝ ኮነ፡ ኣብ ግዜ ስርዓታት ኢትዮጵያ ዝነበረ ምሕደራ ዝናፍቕሉ፡ ከም ተንቀሳቓሲ ማሸን ምበር፡ ከም ሰብኣዊ ፍጡር ዘይረኣይሉ፡ ብግልባጥ ዝነበሮም ኣወንታዊ ሕልምታት ዝነበርሉ ኩነታት ተኸሲቱ እነሆ። ህዝቢ እንተ ብግርህና እንተ ብልቦና ዕሽሽ ኢልዎም ምበር ካብ ጽባሕ ምብራር ሰራዊት ደርግ ጀሚሮም ብመሪሕነት ህግደፍ ህዝቢ ከኸብሮም ዝወጽኡ መምርሒታት ንቡራት ኣይኮኑን። ኮሚሽን ረፈረንደም ክምሰረት እንክሎ ካብ ንቡር ወጻኢ፡ ብበይናዊ ድሌትን ውሳኔን መሪሕነታዊ ኣካል ህዝባዊ ግንባር/ህግደፍ ዝተወሰደ ስጉምቲ'ዩ።

ኣዋጅ ሃገራዊ ኣገልግሎት፣ ኣዋጅ መሬት፣ ኣዋጅ ናይ ከተማን መሬትን ኣባይቲ፣ ኣዋጅ ንግድን ወፍርን፣ ኣዋጅ ምክፋል ግብርን ቀረጽን፣ ኣዋጅ ኣስራሕን ሰራሕተኛን ... ብመንጽር ህዝባዊ ስልጣንን ሕጋዊ ኣካይዳን ክጥመት እንክሎ፡ ሞያተኛታት ብነጻነት ዘይተሳተፉሉ፡ ዜጋታት ዘይተዛተይሉ ዱብ በላ ዝወረደ ትእዛዝ ብምዃኑ ንቡር ኣይኮነን። ምቕም ኮሚሽን ቅዋም ኣሳታፊ ኣይነበረን። ስለዚ ከኣ ዘይንቡር'ዩ።

ምስ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝተገብረ ስምምዓትን ምፍራስ ስምምዓትን፣ ምስ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝተፈጥረ ጽልእን ዝተወለዐ ኩናትን እንደገና ተገይሩ ዝበሃል ዕርክነት፣ መሬት ግቡእ ንዝገበረ ዝብል መምርሒ፣ ንዓይ ስለዘይደገፍኩም ኢልካ ኣባይቲ ምፍራስን ምውራስን፣ ዝተዋህበኩም ናይ ዕረፍቲ መዓልትን ሰዓትን ኣሕሊፍኩም ኢልካ ህዝቢ ኣኪብካ መሳኪን ወተሃደራት ምርሻን፣ ደቅኹም ካብ ሃገር ወጺኦም ብዝብል ምክንያት ወለዲ 50 ሽሕ ናቕፋ ክኸፍሉ፡ ክእሰሩ፡ ብከቢድ ጉልበታዊ ዕዮ ክቕጽዑ ምግባር፣ ሬሳ ካብ ወጻኢ ናብ ሃገር ኣትዮ ንቡር ምፍናው ከይግበረሉ ምክልካል፣ ኩምራ ስካሬን ዜጋታት ኣብ ዘለዎ ቦታ ከይድካ መንግስታዊ ሙዚቃዊ ምርኢት ምክያድ ዘይንቡር'ዩ።

ንስሩዕ ሰራዊት ብዘይ ትርጉም ዘለዎ ክፍሊት ጥራሕ ዘይኮነ፡ ንሳ ጤለ በጊዕ ላዕለዎት ጀነራላት ኮይኑ ብባርነት ከገልግል ምግባር፣ ኣብ ልዕሊ ወተሃደራት ደቂ ኣንስትዮ ጸታዊ ዓመጽ ምፍጻም፣ ሃገራዊ ነጻነት ኣብ ምምጻእ ሸዊት ዕድሚኣን ንዘምከና ሓርበኛታት ደቂ-ኣንስትዮ ካብ መሳርዕ ሰራዊት ኣውጺእካ ንክድምና ምስ ነገስታት ሃገራት ኣዕራብ ተሰማሚዕካ ምሻጥ፣ ንውጉኣት ሓርነት ኣብ ክንዲ ብክብሪ ምትእንጋድ ብኣልማማ ምጭፍጫፍ፣ ብጉልባብ ዕድመኹም ካብ 50 ንታሕቲዮ ንስቪል ሰራሕተኛታት ብዘይደሞዝ ክሰርሑ ምግባር፣ ኣባይቲ ከይህነጽን ከይሕደስን ብወግዒ ምክልካል ዘይንቡር ተግባርዮ። ኣብ ኤርትራ ግን ብህግደፍ ከም ንቡር ክስረሓሉ ጸኒሑን ኣሎን።

ብመሰረትዚ ኣብ ውሽጢ 27 ዓመታት ህዝቢ ብተግባር ብዓይኑ ዝረኣዮን፡ ብኣካልን ብሕልናን ዝተሳቐየሉ ዘይንቡር ምሕደራ፡ ሎሚ ኢሳያስን ስማዊ ውድቡ ህግደፍን ብኣካል ብሕልናን ምስ ኣረጉ፡ ዋላ በቲ ባህሪኦም ዝዓደሎም ዘይንቡር ጸረ-ህዝቢ ኣረኣኢያን ኣሰራርሓን ምኻድ ተሳኢንዎም ዘርባዕዎ ምስ በሉን ብንቡር ፖለቲካዊ ኣገባብ ክኸዱ ምጽባይ መመኸነይታ ዘይርከቦ ፖለቲካዊ ድክነትዮ። ዘይንቡር እንኮ ሰባዊ መንግስታዊ ጉጅለ ኣሊና፡ ብንቡር ኣካይዳ ክንመሓደር ሓቢርናን ተኸባቢርናን ንቃለስ ኣብ ክንዲ ምባል፡ ጎደና ዘይንቡር ፖለቲካ ንዝመረጸን፡ ህዝብን ሃገርን ንሓደጋ ንዘሰጠሐን ኣካል ንቡር ግበር ኢልካ ምጽዋዕ ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ ኣንፈትካ ምጥፋእዮ። ብዘይንቡር ኣገባብ ዝተመቐሑ ወገናት ፍታሕ ኢልካ ምጽዋዕ፣ ቅዋም ሞይቱስ ተቐቢሩዮ ኢሉ ብወግዒ ንዘርደኣካ ቅዋም ይተግብር ኢልካ ምጽዋዕ፣ ጉዳይ ምጥራር ዶብ ኣጀንጻና ኣይኮነን፡ ንሕና ብዛዕባ 480 ሚሊዮን ህዝብታት ቀርኒ ኣፍሪቃ ኢና ንሓስብ ንግደስ ዘለና ንዝበለካ ሰብ ዶብ ይጠረር ዝብል ጸውዒት ከተቐርብ እቲ ጸውዒት ናብ መን ይቐርብ ኣሎ? እንታይ ፍታሕኻ ይጽበ? ክትሓስቦ እንክለኻ ዘደንጹዮ። ስርዓተ ምሕደራ ህግደፍ ብኸሉ መምዘኒታት ንቡር መምዘኒ ዮብሉን። ካብዘይ ንቡር፡ ንቡር ክትረክብ ምጽባይ ከኣ ገሃእ ርእሱ ዘይንቡርዮ። ስለዚ ሎሚ ኩልና ውጹዓትን ደለይቲ ፍትሕን ክንግንዘቦ፡ ክንብሎን ክንገብሮን ዘለና፡ እዚ ዘይንቡር ናይ ጥፍኣት ጉጅለ፡ ከመይ ይወገድ ጥራሕዮ። ካብ ዘይንቡር ንቡር ምጽባይ ግን፡ ብፍኹስ ዝበለ ቃል ፖለቲካዊ የዋህነት፡ ብክብድ ዝበለ መግለጺኡ ከኣ ፖለቲካዊ ኣምልኾዮ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፡ 30-01-2019